

Dienišis Balss

Izdēvēja: Sab-de „Ventas Balss”. Atbildīgais redakcijas un izdevniecības vadītājs: Alberta Cirulis. Redakcijas un kantora: Ventpils, Tīrgu ielā 6. Pašta kaste Nr. 10. Tālrunis 101. Abonēšanas maksa: ar piedīšanu 70 fen. mēneš. Divdesmitpaukšais gads iznāk Ventpils - otrdienās un piektdienās. Numurs maksā 8 fen.

Otrdien, 1945. g. 6. februārī № 11

Lielo zaudējumu dēļ Kurzemē uzbrukums apstājies

Boļševiki pārgrupē spēkus. Sašauts 541 tanks

Par stāvokli Kurzemes frontē no militārās puses 5. 2. ziņo:

Iepriekšējās dienās cieto lielo cilvēku un materiālu zaudējumu iespējami boļševiki bija spiesti atteikties turpināt pārrāvuma mēģinājumus uz Liepāju un Saldū, kā arī izdarīt lielaus pārgrupējumus. Ienaidnieka zaudējumi ceturtnā Kurzemes kaujas priekšmetā mazākais 45.000 vīru. Laikā no 23. janvāra līdz 4. februārim Kurzemē sašauto ienaidnieka tanku skaits sasniedz 541.

Priekules cīņu telpa kāda mūsu tanku divīzija nakts uzbrukuma iztirija boļševiku ieburkumu un ar sekmēm atvairīja ienaidnieka pretuzbrukumus. Mūsu baterijas iedarbīgi apkaroja vairākas padomju sagatavošanās vietas un tanku pavadiu divu padomju bataljonu uzbrukumu satrieca jau attīstības stadijā.

Vēlīgs trieciens pret Liepāju

Par stāvokli Kurzemes frontē no militārās puses 4. 2. ziņo:

Niknās cīņas Kurzemē turpinās ar nesamazinātu niknumu. Arī sestdien pierādījās nesalaužamais vācu atvairīšanas spēks. Ar stiprāku cilvēku un materiālu iekļāvi ienaidnieks par jaunu mēģināja gūt pārrāvumu uz Liepāju un tai pašā laikā turpināja savus triecienus pret Saldū. Viņa trieciens sabruka pret ar niknu sparū cīnošos mūsu vienību apņēmīgo pretestību, kuras vienmēr prata pārņemt rīcības noteikšanu savās rokās un sekmīgos prettriecienos atguva pārejoši zaudētu apvidu.

Kamēr boļševiki ziemeļrietumos no Skodas vēlīgi mēģināja paplašināt savas priekšlīnijas pozīcijas pāri Bārtai un Vārtai, abās pusēs Priekulei par jaunu izcēlās sevišķi asas cīņas. Kādu boļševiku vietēju ieburkumu pret sīkstū ienaidnieka pretestību mūsu

Dienvidos no Saldus pretinieks pie atslābstošas artilērijas darbības aprobežojās ar vietējiem izlūkošanas triecieniem, kuri visi atvairīti. Arī šeit mūsu artilērija ar redzamu iedarbību piedalījās cīņās. Izlūkts kāds meža gabals, kurā ienaidnieks bija ieper-

nājis iepriekšējās dienās.

Rietumos no Lielaucē ezera mūsu grenadiēri sīkstās cīņās sašaurināja kādu padomju ieburkuma vietu.

Kurzemes frontes austrumdaļā padomju stiprāki izlūktriēcieni palika bez panākumiem.

Atvairīti uzbrukumi pie Oderas un Kistrinas

Par stāvokli austrumfrontē virspavēlniecības ziņojums 4. 2. vēsti:

Ungārijā ienaidnieks ar daudzu tanku atbalstu mēģināja ielaust mūsu fronti starp Platenes un Valenšas ezeriem. Uzbrūkošos boļševikus pretuzbrukumā piespieda aizstāvēties un tie zaudēja 26 tankus. Budapeštā herroiski cīnošais garnizons sīkstī aizstāv pret tālu pārsvarā esošajiem ienīkiem pili un dienvidos un dienvidrietumos no tās atrodošās pilsētas daļās.

Starp Rietumbeskiēm un Oderas augšdaļu sabruka nikni boļševiku uzbrukumi, Oderas frontē starp Fatiboru un Oderas sazarojumu aizkavēti visi ienaidnieka mēģinājumi paplašināt savas priekšlīnijas pozīcijas. Vairākas priekšlīnijas pozīcijas mūsu pretuzbrukumos sašaurinātas; pie Glogavas vairumā ar tuveinas līdzekļiem iznīcināts 21 tanks.

Boļševiku uzbrukumi pret mūsu pozīcijām dienvidaustrumos no Frankfurtē pie Oderas un Kistrinas priek-

Vadopa galvenā mītne, 5. februārī. Bruņoto spēku virspavēlniecība ziņo:

Ungārijā dienvidos no Valenšas ezera atvairīti ienaidnieka uzbrukumi līdz pat nicīgiem ieburkumiem. Ziemeļos no Stūlveisenburgas un Vertas kalnaju ziemeļu daļā mūsu vienības ienaidnieku atsveda atpakaļ uz aus-

šā bija nesekmīgi. Šneidemiles un Pozenes garnizoni arī vakar atradās vissivākās cīņās.

Arī Pomerānijas frontē izcēlās niknās kaujas pie Piricas, Arnsvaldes un ziemeļaustrumos no Jastrovas. Tornas garnizons, saskaņā ar pavēli, ar kauju izlauzās līdz pašu līnijām. Rietumos no Švecas tanki un grenadiēri dziļi ietriecās ienaidnieka flankā un nodarīja tam lielus zaudējumus. Marienburgas un Eibingas aizstāvji atvairīja daudzus padomju uzbrukumus.

Ritprūsijas dienvidos frontē ienaidnieks pārgāja uzbrukumā starp Vormditi un Bartensteinu. Smagās cīņās mūsu divīzijas aizkavēja pretinieka kāroto pārrāvumu. Ziemeļrietumos no Karalaučiem boļševikiem izdevās gūt apvidu Dancigas līča virzienā. Ievadīti pretuzbrukumi. Mūsu jūras spēki ar 2. un 3. februārī atbalstīja smagās karaspēka cīņas Ziemeļzāmlandes piekrastē.

Rumāņu zemnieku vadonis sūdzās Anglijai un ZASV

Populārais rumāņu zemnieku partijas vadonis Maniū griezies pie Anglijas un ZASV, sūdzoties ka Maskava pretēji pamiera noteikumiem, apdraud Rumānijas patstāvību. Lidzīgu rakstu Maniū iesniedzis arī Maskavas sevišķam pilnvarotam Višinskim. Tās to strupī noraidījis, paskaidrojot ka viņš necietīšot padomju armijas kritiķēšanu.

• Sveices prese ziņo, ka vācu izpostītā Marsēlas osta vel tagad neesot lietojama.

Bruņinieka krusts trim latviešu virsniekiem

PK. Lielvācijas Vadonis piešķir Bruņinieka pakāpes Dzelzs krustu par nopelniem trešās Kurzemes kaujas laikā vēl trim 19. latviešu divīzijas karavīriem: puika komandierim oberšturmānführeram Nikolajam Galdiņam, hauptšturmānführeram Miervaldim Adamsonam un unteršturmānführeram Robertam Ancānam;

Oberšturmānführers Nikolajs Galdiņš dzimis 1902. g. 9. oktobrī. Jau 1919. g. tas redzams armijas rindās cīņās par Latvijas atbrīvošanu. Trīs gadus vēlāk nāk kara skolas gādā, vada komandiera laiks, tad augstākā kara skola, un sākot ar 1930. gadu virsliecināns un vēlāk kapteinis Galdiņš jau sastopams Kara ministrijas informācijas daļas ārzemju nodaļā. Nāk beigais boļševiku valdīšanas gads, bet kapteinis Galdiņš, laimīgi kārtā austrumu varas neskārtis, jau ar pirmo Latvijas atbrīvošanas dienu - 1941. gada 1. jūnijā iestājas policijas rindās kā rotas komandieris, lai boļševikiem atdarītu mūsu zemei nodarīto postu. Nodibinoties Latviešu leģionam, mēs ar 1943. gada aprīlī hauptšturmānführeru Galdiņu sastopam kā pulkveža Veisa adjutantu. Mūsu vienībā pārējot no Leningradas uz Volchovu, Galdiņš uzņemās mūsu toreizējās brigādes pirmā pulka - leģendārā Veisa pulka bataljona komandēšanu, bet jau tā pašā gada 15. decembrī vēl toreiz kā hauptšturmānführers, Galdiņš pārņēma par pulka komandieri. Nākamā gada 30. janvārī soko paaugstinājums nākamā dienesta pakāpē un tā pašā gada 31. decembrī - oberšturmānführera pakāpē.

Garā ceļā ir nostāigāts: Leningrada - Volchova - Vellikaja - Kudoreva - Opočka - Kārsava - Lubāna - Cesvaine - Nītaure un beidzot Kurzeme, telpa ziemeļos Dobeļi.

Trešā Kurzemes kauja sākas Ziemeļvētku priekšvakarā. Nedzirdēta, nepiedzīvota visu kalibru artilērijas viesuļūguns, boļševiku kaujas lidmašīnu pastiprināta, gulstas pār mūsu līnijām - tai ir jāsaprotavo kājnīeku trieciens. Tas nāk drīz un velas pret Galdiņa pulka sargātām pozīcijām. Tā pāiet deviņas dienas - deviņas

dienas nemītīgās kaujās -- tumsa vai gaisma, diena, vakars vai rīts. Boļševiki ir ieguvuši nelielu teritoriju, ko tie samaksājuši, neskaitāmām dzīvībām, ieročiem, tankiem, lidmašīnām. Pienākušas dienas, kas seko jaunajam gadam, valda relatīvs mieris. Bet ienaidnieks atkal koncentrē spēkus, un par jaunu ir gaidāma viņa lavina gažamies uz mūsu līnijām. Tapēc šoreiz uzbrukums būs mūsu, lai pārvīktu stripu boļševiku nodomiem. 5. janvārī, kā liels parsteigums ienaidniekam, sakas mūsu uzbrukums. Vēlā priekšpusdienā sacies, tas pret vakaru jau daudzās vietās sasniedzis sprautos merķus. Arī Galdiņa vīri ir turpat, un viena pēc otras krit sīkstī aizstāveta boļševiku pozīcija. Cieši ielenktais ienaidnieks cīnās ar izmisuma sparū, no katra bunkura, no katras alas tas jēpādzien sīva cīņā. Ir pagājušas atkal dienas, mūsu merķi sasnēgti, tikai kāda dominejoša augstiene - iesaukta par Gībela lanku cietoksnī - vel joprojām atrodas ienaidnieka varā. Pret to 10. un 11. janvāra nīknaus izšķirīgajās cīņās piedalās Galdiņa pulks. Un tad cīņas ir gēlo - ienaidnieka sprautie merķi nav sasnēgti, mēs esam atkal palikuši uzvarotāji.

Hauptšturmānführers Miervaldis Adamsons

Ir cilvēki, kas šķiēl, ka dzimuši karavīri. Pie tādīem pēder arī ierocē hauptšturmānführers Adamsons, kas dzimis arpus Latvijas robežām 1910. g. 29. jūnijā. Jau kopš agram jaunības dienām viņš ir karavīrs ar mūsu un domēsi. Tas sevišķi īpauzās brīdī, kad milota dzimtene ļasauji pret neviņu ienaidnieku - boļševismu - 1941. gada vasarā hauptšturmānführers Adamsons ir frontē. Soko trīs un pās cīņu gādī, kuru pēitā viņš vairākkārt ievaino - viņš ieskaitīlīs II invalīditātes grupa un nesa zelta ievainoto nozīmī. Taču tas viņu nekavē atgriezties pie saviem vīriem pirmajās līnijās, lai turpinātu cīņu pret nīsto ienaidnieku.

Trešās Kurzemes kaujas laikā Dobeļes tēlā kāda latviešu pulka rindās

cīnās hauptšturmānführers Adamsons. Viņa vadītā rota saņēmusi pavēli noturēt kādu pozīciju, kurai sevišķi liela nozīme visa pulka sektora aizstāvēšanā. Par katru cenu boļševiki mēģina iegūt savās rokās sīkstī aizstāvēto atbalsta punktu. Viens ienaidnieka kājnīeku uzbrukuma vilnis seko otram, tos atbalsta smagie ierocē - šie viņi sašķīst pret hauptšturmānführera Adamsona vīru nesatricināmo izturību. Trīspadsmit reizes 36 stundu laikā boļševiki triecas pret šo pozīciju. Savus vēltīgos pārrāvuma mēģinājumus viņi samaksa ar kritušo simtiem. Vairākkārt hauptšturmānführers ved savus vīrus arī enerģīskos prettriēcienos un likvidē arī kādu vietēja rakstura ieburkumu, kuru boļševīkiem bija izdevies panākt raidot cīņā 200 vīrus un piecus trieciēnlīdžgabalus. Kad niknā cīņa beidzas ar Adamsona rotas nepāprotamu uzvaru, izradās, ka cīņa par šo atbalsta punktu kāda boļševiku divīzija cietusi tik smagi, ka turpmākajā Kurzemes kaujas notīse vairs nevar piedalīties.

Unteršturmānführers Roberts Ancāns dzimis 1919. gada 11. novembrī Tilžā. Jau 1941. gada pūdenī viņš brīvprātīgi pieteicas kādā jaundibinātā latviešu policijas vienībā, lai tas rindās ierocēm rokās cīnītos pret boļševīkiem. Kopš tā laika pagājuši vairāk kā trīs gadi. Par kaujas nopelniem liecina I. un II. skārās Dzelzs krusts un par atūmim aplicināto cīņas orību - boļševīku nozīme vēstulē.

Sakas smaga boļševiku viesuļūguns. Gandrīz trim stundās ienaidnieka savīgi cēdā zeme. Tad pirmais boļševiku kājnīeku vilnis triecas pret Ancāna rotas brīdīm. Tas saplūk aizstāvju cīņās, atām vīriem nēklājas labāk, lai arvien jaunās boļševiku karolāji rindās itam pret mūsu pozīcijām. Šāvalējs kļūst pēdētais. Ienaidniekam labāks atpūst atpakaļ kājnīeku rotas kreiso spārū. Tanku aizspērti vīriem draud brīosmas, ka pretinieks pārtrauks to sakarus ar atzūmgu. Abām viņu komandieris rada tiem īstu karavīska miera priekšzīmī. Aukstasinīgi viņš dod sa-

vus rīkojumus. Pozīcija jānotur un to notures. Tikai tad, kad tuvojās pirmo pieci tanki, viņš pavēl saviem vīriem atiet aiz tanku sprosta. Te viņi sagaida teraud milzeus. Abi pirmie paliek grāvja priekšā guļam - tos trūpījušas tanku dūres. Maz gan vīriem laika pīrcieties par gūto panākumu - tuvojās jauni tanki. Viens uzbrukumā seko otram. Ar tanku dūri sašauti seši ienaidnieka tanki, vienu no tiem - kādu T 34 tipa tanku - iznīcinājis pats unteršturmānführers Ancāns.

Cīņa kļūst arvien smagāka. Aizstāvjus pamazām saspīē šaura tēlā. Arī kājnīku vienība pa labi nemīgtīgo boļševiku uzbrukumū priekšū bijusi spīesta nedaudz atiet. Beidzot boļševiki tenem kādu pakalnu un pilnīgi ielenc nelielu atbalsta punktu, kura ieslēgti arī kādas vacu vienības vīri. Boļševiku uzbrukumū bangas sīkstī latviešu un vacu aizstāvju sīkstīja pretestībā. Rumbu cīnītāji zina: no viņu izturības atkarājas divīzijas liktenis. Nīkna pretestībā viņi atsit vienu uzbrukumū pec otra. Boļševiki izmēģina visus līdzekļus, lai šo pretestību lauztu. Smago ierocū uguns plōdās par atbalsta punktu, gandrīz katrs kvadrātmētrs pārvērsās dziļa pilluve. Kāda granātas šķemba ievaino unteršturmānführeru Ancānu galvā. Pēc steigā veiktas pagaidu pārsīešanas viņš turpina cīņu.

Salomst otra nakts Rumbu atbalsta punkta. Kopē vakarāta vīri nav saņemūši uzvaru. Tagad labi noder Ziemeļvētku salomst. Par cik tur ir kēšū ēdams lētas, vīri tas biedrīki sadala sava starpā. Sava sāuti unteršturmānführers Ancāns atrod vēstuli. Kāda nepozīcijaslaun turzemecece pēdīcas sīkstījam karavīriem par vīnā cīņā, kas dod tai iespēju salomstot savās mājās. Ienaidnieka pāiet nakts. To pīlā kaujas ierocēns un apgaismo granātu sprādzīeni. Aust rīts, un tagad atbolsta punkta uzdevums - aizturēt boļševiku virzīšanos uz priekšā -- izpildīts. Straujā prettriēcienā vacu un latviešu aizstāvji salauz ienaidnieka loku un izcīna sev celu līdz pašu pozīcijām.

trumiem. Dūšīgo Budapeštas garnizonu viņa smagējā cīņā jūtami atslōgoja vacu iznīcinātāji un trieciēnlīdotāji.

Slovākijas dienvidos pierobežu apgabalā, kā arī starp Rietumbeskiēm un Oderu sabruka daudzi boļševiku uzbrukumi. Abās pusēs Brigai pretinieks ar stipriem spēkiem pārgāja uzbrukumā no savām Oderas priekšlīnijas pozīcijām. Šeit noris smagās cīņas. Pārējā Oderas frontē stāvoklis visumā nav mainījies. Pret Frankfurtē pie Oderas aizsardzības loku, kā arī pret Kistrīnu un Pozeni boļševiki turpināja savus nīkno uzbrukumus, bez kā sasnēgtu atzīmēšanas vērtus panākumus.

Dienvidos Pomerānija mūsu formācijas starp Piricu, Vacu-Kroni un tēlā ziemeļaustrumos no Jastrovas atvairīja atjaunotus ienaidnieka uzbrukumus. Marienburga un Eibingas pīlsetā atrodas vissivāko cīņu degpunktā.

Ritprūsijā pie Vormdītas, Bartensteinas un abās pusēs Karalaučiem, pateicoties mūsu vienību un viņu vadības dūšīgai pretestībai, ar pārsvarā esošiem spēkiem uzbrūkošiem boļševīkiem pārrāvumu neizdevās gūt. Iznīcināti 53 tanki un 63 lielgabali.

Vacu jūras spēki atkārtoti iejaucās cīņās Ritprūsijas piekrastē un sniedza karaspēka formācijām atslōgojumu.

Kurzemē iepriekšējo dienu lielo ienaidnieka zaudējumu dēļ cīņu darbība atslābusi.

Trieciēnlīdotāji, iznīcinātāju atbalstīti, ar labu iedarbību iejaucās sauszemes cīņās Ungārijā, Silēzijā un Neumarkā. Vakara austrumos aviācija no cīņu darbības izsīta 73 tankus, 44 lielgabalus, iznīcināja pārī par 900 satīksmes līdzekļu un nogāza 26 lidmašīnas.

Rietumos Rēras frontē turpinās ienaidnieka kustības un stipra artilērijas uguns.

Šleidenas apgabalā mūsu vienības atkal apturēja amerikāņu pārrāvuma mēģinājumus Urstas ielesas aizsprosta priekšā un dienvidos no tā satrieca tālākus uzbrukumus, Sniega Eifeļā dienvidrietumos iejējis pretīniekam izdevās iespīesties kādā bunkuru grupā, tad tomēr tas palika guļot atvairētes ugunī.

Mūsu priekšlīnijas smailes Elzasas augšdaļā arī vakar bija pēdotas stipriem ienaidnieka uzbrukumiem. Reinas lidzenumā starp Breizachu un Kolmāru uzbrūkošos amerikāņus atvairīja ziemeļos no Neubreizachas, dienvidos no Kolmāras pēc nicīgas pavirzīšanās uz priekšu, atkal uztvēra. Pie tam iznīcināti 14 ienaidnieka tanki. Tēlā ziemeļos no Mīlhauzenas mūsu vienības atrodas asās atvairē cīņās pie Enzisheimas un Zulcas.

Artilērijas cīņa ap Dinkirchem un Lorientu pastiprinājusies.

Vakardienas vakara stundās angļu ieroformācijas nometa bumbas vairākās pīlsētās Rietumvācijā. Sevišķi Bonas un Godesbergas dzīvokļu kvartālos izcēlas postījumi.

Atmaksas uguns uz Londonu turpinās.

Janvāra mēnesī angļu-amerikāņi zaudēja 1389 lidmašīnas, vairumā 4-motorigos bumbvedējus.

Asās cīņās pret ienaidnieka apgādī mūsu zemēdienes udepos ap Anglijū torpēdēja 7 kuģus 54.400 t koptilpumā un 2 pavādkuģus. Trīs preču kuģu pāri par 13.000 t un 1 apsardzības kuģa grimšana novērota. Vēl ar citu kuģu, to starpā dienā 20.000 t lielā karaspēka transporta kuģa nogrimšana jāreķinas.

Pretsoļi kaujai piešķīrs jaunu seju

Berlīnē. (IPS). Mēs pašreiz vēl atrodēms šīs gigantiskās austrumu cīņas pirmajā stadijā. Šīs cīņas iznākums izšķīrs ne tikai vacu tautas, bet arī visas Eiropas nākotnī. Vacu vadība ir pietiekami stipri nervi, lai tālredzīgi sagaravota pašu pretpasākumus, kas kādā dienā piešķīrs šal kaujai pilnīgi jaunu seju. Līdz tam katra pienākums ir ar lielāku aukstasinību un apņēmību saņemst nenovērsamo un izmantot katru iespēju padzīt ienaidnieku no vacu zemes un vājīnāt to izšķīrīgajai cīņai.

